

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броја. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЈ 25.

У Новоме Саду, 7. Юлія 1861.

ГОД. IV.

Литургичный Катихисисъ

или

изясненіе св. литургіе и другій црквены обреда.

(Одъ Павла Симеониѣна пароха Буѣановачкогъ.)

ГЛАВА I.

О Цркви.

Шта е црква?

Црква у свомъ значеню естъ храмъ Божій, или домъ молитвенный, у комъ вѣрни сабираю се на словословіе Божіе и молитву. Называніе ово проиходи отъ грчкогъ *Κοινακον*, и значи: „Домъ Господень.“

Како се устројава црква?

Црква, буди она изъ камена сазыдана или одъ дрвета саграѣна была, тако да се устрои, да олтарь къ востоку окренуть буде. 1. Єръ исповѣданіе вере наше на востоку почело се. 2. Што мы сматраюѣи на востокъ, тражимо древнѣ наше отечество, сирѣчь „рай“ коега е Богъ на востоку насадио. 3. Христосъ Спаситель самъ называ се *востокъ востокоевъ* по пророку Исаи: Востокъ има смѣ — и далѣ: поклонитеса Господевы. . на востоки. Зато и обредъ нашъ восточный естъ, и црква наша именуе се восточномъ.

Како се раздѣлюе црква?

Црква раздѣлюе се на три части: прва часть саставля олтарь, друга храмъ или корабль, а треѣа притворъ или предхраміе.

Зашто се шако раздѣлюе?

Црква наша изъ старогъ завѣта почетакъ е узе-

ла црковомъ Соломоновомъ, и Мойсеевомъ скѣпномъ, и по примеру томе раздѣлява се на три части. У той прво место одѣлено е было ради народа, храмъ названъ. Затимъ слѣдовала е прва завѣса раздѣляваюѣа сполнашвыи храмъ, гди су само свештеницы унлазали, жертве савршаваюѣи, и то место именовало се *Свяшая*; изнутри тогъ местогъ места была е втора завѣса, и сканія названа *Свяшая Свяшыхъ*, у комъ е преко године еданпуть архіерей жертву привашао. Сва та места была су само образъ данашнѣ цркве, а таинственный чинъ служенія изображавао е сва света таинства новогъ завѣта, приношеніе жертвы пакъ, закланѣ нескверногъ Агнца Господа нашегъ Ісуса Христа, и данашнѣ одъ самогъ нѣга установлено безкровно приношеніе, почемъ е свѣтъ образовала истину. Прво се оснива на онима пророка Исаіе речма: *Икш агнецъ на заколѣніе ведеца* — друго на самнхъ Христовимъ слова: *Пріймите ядите сіе естъ тѣло мое. — и сіе творите ко мое воспоминаніе.* — —

Шша е олтарь?

Олтарь е найвыше и найсветіе место, у комъ священнодѣйствіе отпѣ авлясе. У ово место кое е изображавало скнцію святая святыхъ, никоу осимъ свештеника ніе дозвољно уѣи, и развѣ отлчны послужителя, а тіи чистогъ, побожногъ и добродѣтелногъ живота мораю быти.

Шша е храмъ?

Храмъ, кои иначе называ се корабль, есте место, гди верны при службі Божіой, и гди побожни вѣрни стое а не седе, за богослужителѣмъ свештеникомъ моле се и молитву свою са свештеникомъ совокупляваю.

Шша е притворъ?

Притворъ изъ давны времена было е место у комъ су оглашени, іоштѣ некрштенни, и каюѣи се стояли. У насъ таково место означава место гди се деца кр-

сте, отричу се свію грѣхова и наважденія діаволако-
га. Данашнѣмъ даномъ называ се *пришворомъ* жен-
ска црква потому, што на томъ месту и жене стою,
и само онда къ олтару приступаю, кадъ свето при-
чешѣ хоће да приме.

Иша е шаинственно знаменіе истога раздѣленя?

Божественный храмъ тройственно раздѣленъ е
изъ тайногъ узрока, а то е:

1. Три оделеня значи три лица божественна.

2. Значи, што ангели слуге Божіе како што су
на небу на три достоинства раздѣлены, тако и люди
на земљи у три степеня отликую се, т. е. соверши-
тельныхъ, совершаемыхъ и очищаемыхъ или свещено-
началіе совершительно, просвѣтително и очищаемо; све-
пакъ скупа *свяштлище* называ се по светомъ Діоні-
сію —

3. Трегубый образъ е. цркви знаменуе земля, небо
и выше небесное святилище т. е. паперть или при-
дворіе или притворъ кое означава землю гди на-
родъ као каюћи се живи; храмъ означава небо
гди народъ душевномъ радостю наслаждава се; ол-
таръ пакъ означава выше небесну славу, гди самъ
Богъ на престолу седи по светомъ Симеону Тесало-
нитскомъ.

Каково е раздѣленіе шри чина ангела и челоѣка?

Ангели на небеси у деветъ лика раздѣляю се,
и ови деветъ саставляю три чина; у првомъ чину на-
ходе се ови кои су близу Бога, као: Престолы, Хе-
рувимы и Серафимы; у второмъ су чину: Власти, Го-
сподства и Силы; у трећемъ пакъ: Архангели, Анге-
лы и Начала.

Тako и люди раздѣляю се на три чина, као што
говори Симеонъ Солунскій: къ првомъ чину првогъ
реда принадлеже архидреи, ереи и діакони. Къ вто-
ромъ; Монаси, Иподіакони Чтеци и. Къ трећемъ: сви

вѣрви г. е. народъ кои проси отъ Бога милости, по-
следньи чинъ ангела изображава.

(Продужиће се.)

И з я с н е н и е

избранныхъ псалмова, кои се школској деца толковати имаю.

Псаломъ Првѣй.

Садржи у себи науку о срећи праведника' и о пропасти неваляца.

Блаженъ мѣжъ, иже не иде на совѣтъ нечестивыхъ. Блаженъ е онай човекъ, кои не иде на советъ нечестивыхъ. Благо оное, кои се недружи съ безбожницима, съ неваляцима, съ покваренымъ людма, и кои не иде по нѣиховомъ совету. Зашто нѣ добро съ невалялымъ людма дружити се? — Зашто нѣ добро нѣихове савете слушати? Нашто насъ советуе неваляо човекъ? Да съ каквима людма треба се дружити? Треба л' да се мы угледамо на неваляле люде? Да на какве люде треба да се угледамо? Како о томъ учи апостолска наука? („Неугледайте се на зло, него на добро.“)

и на пѣти грѣшныхъ неста, и кои не стои на путовима грешныхъ. Срећанъ е, кои се на неваляце неугледа, и не иде нѣиховымъ путемъ, нечини оно што они чине.

и на сѣдалици губителей не сѣде. Срећанъ е човекъ, кои не сѣде на седалишту губителя или мучителя, — кои не мучи, не кинѣи браћу свою.

Но вз законѣ Господни кола егш, и вз законѣ егш поучитса день и ноць. Но у закону Господнѣмъ воля е нѣгова, (у закону Господнѣмъ налази праведникъ найвеће задовольство, наислаћу радость); и у закону Господнѣмъ поучава се праведникъ даню и ноћу.

И бѣдетъ яко древо насажденное при исходицихъ кодахъ, еже плодъ свой дастъ во время свое, и листъ его не ѿпадетъ. И праведникъ ѣе быти, као оно древо што е засаѣено кодъ потока, кое ѣе плодъ свой дати у свое време, и листъ ѿговъ неѣе опасти.

и вса, велика аще творитъ, оупѣтетъ. — и све што годъ узради праведникъ, успѣватъѣе; испастъѣе му за рукомъ све што годъ узради.

Не такъ нечестивѣи не такъ; но яко прахъ, еложе козметлетъ кѣтръ ѿ лица земли. Неѣе тако невалаялци проѣи, неѣе; него ѣе они быти као прахъ, кога размеѣе, развѣива ветаръ са лица землѣ. Зна л' кои примере изъ библичне повѣсти, изъ коихъ се види како невалаялци пролазе?

Убица Каинъ, био е одъ Ламеха нехотице убивнѣ. Невалаяль Хамъ одъ отца проклетъ, био е не-сереѣанъ и онъ и нѣгово потомство.

Фараонъ и нѣгови люди, кои су мучили и гонили Израилтяне подавили су се у црвеномъ мору.

Невалаяли сынови свештеника Илия погинули су, а отацъ нѣиховъ, кои ихъ ние добро воспитао еломно е вратъ и умрѣо.

Юда, кои е Христа продао, самъ е себе обесио и т. д. — Тако, дечице моя невалаяли люди понавѣше веѣъ и овога света зло проѣу, али где е текъ права каштига за нѣиховѣ невалаялства? Шта очекуе невалаялце на другомъ свету? За коя ѣе насъ дела особито испытивати Иисусъ Христосъ на страшномъ суду?

Сего ради некоскреснѣтъ нечестивѣи на сѣдъ, ниже грѣшници вѣ сокѣтъ праведныхъ. Тога ради неѣе невалаялци ускренути на судъ праведника, нити ѣе грешници у советъ, у друштво праведника примлѣни быти. Т. е. невалаялци неке на суду быти са праведницима заедно, него ѣе одъ нѣи быти разлучени, и по пре-

суди Спасителъвой, одслави у муку вечну. Где се наука о обштемъ суду изложена? (У седмомъ члену вере; у четири последвѣ, и особито у св. Евангелию). Кадъ се читаю Евангелія о овомъ обштемъ суду? (Едно о воскресенію мртвыхъ и о суду чита се на свакомъ опелу и на служби за упокой; а друго, у комъ се пореду описуе судъ Божіи чита се на неделю Месопустну и на великій вторникъ).

Иже вѣсть Господь пѣть праведныхъ и пѣть нечестивыхъ погибнетъ.*) Бръ зна Господь путь праведника, позната су Господу дела речи и мисли праведника; а путь нечестивыхъ, невалялыхъ людій погинуће, неваляльци сами себе упрошају.

Кадъ знамо дакле да неваляо човекъ зло пролази и овога и онога света, како намъ се валя владати? Кажи ми изъ науке христіанске коя су поглавита зла, одъ коихъ се чувати морамо? Садъ опетъ изреѣай она добра, коя смо дужни чинити. Н. Ђ. В.

Свећа у тамн и у сумраку.

(Изъ духовне бесѣде, превео Н. Ђ. В.)

Одъ некога времена показую се међу людма нижегъ и вишегъ на и среднѣгъ реда разговори, шале, на и сама дела противна вери, и мисли шкодливие спасенію душевномъ. То нису све сами производи глупости и невалялства ердчаного, него производи рѣавихъ и на развратностъ смѣрајућихъ књига. Люди образовани, али у туђемъ духу, люди кои су тако несрећни были, да су изъ дѣтинства свога на туђиць изворима образованѣ и науку поцрнили, а у својој вери незналице и странци остали; такови люди есу обично носиоци и распространителѣи оваковихъ разговора и

*) Псаломъ овај особито се може препоручити младежи, као молитва у часу кадъ ихъ ко хоће да на зло наведе.

дела. А неискусни и слабоумни верую нѣиховымъ советима безъ разлога као каквомъ оракулскомъ изречевию, те се тако поваре и проневаляле, и оштреѣи свою досетливость о онакве ствари, кое безъ вѣре постиѣи немогу, отдаю се разврату, кои све веѣма махъ отима.

У овомъ дѣлцу, изложиѣмо најобичнѣи мисли и говоре, кое ѣшъ сада веѣъ жалибоже и по нашимъ србскимъ варошима чути, и стараѣмо се да Сиринскомъ примамливомъ гласу нѣиновомъ одговоримо, и добрый нашъ народъ а особито омладину одъ вукова кои долазе у овчиой кожи предохранимо.

Господь Богъ, кои жели да се сви люди спасу и у познаниѣ истине доѣу, да сачува и сахрани свакога одъ убиточныхъ за сердце и савестъ мислѣи таковыхъ, а особито да сахрани омладину нашу одъ свакога коию одъ вѣре однадѣти жели, и кои съ вѣромъ шалу тера.

I.

Нема Бога!

Знашъ ли ты доиста да е тако? Кадъ, велишъ да нема Бога, а оно ми реци ко е створио небо и землю, сунце, мѣсець, звѣзде, люде и цѣлый овай свѣтъ? Заръ е све то само себе створио? — Шта бы ты рекао за онога човѣка, кои бы рукомъ на какву куѣу показуюѣи, доказивио да е та куѣа сама одъ себе постала? Ямачно бы ты рекао да е тай човекъ съ ума сишао, или да тебе за луду држи. И ты бы право имао, еръ свакиъ разуманъ добро зна, да куѣа неможе сама одъ себе постати, ни сама се сазидати. Но, кадъ ни една едина куѣа нѣе могла сама себе створити, како бы могла цела ова земля, и тай пространый свѣтъ, и све ствари на нѣму, саме себе створити.

Ко ти е казао човѣче да нема Бога? Безъ сумнѣ морао ти е то казати еданъ одъ оныхъ, кои нису никада видели Господа Бога, па въз тога заключаю да Га нема. Али ты ниси видио такође ни свою мисао, па заръ можешъ рећи да е нема? Е л' да не можешъ? Шта више знамъ, да си ты тако увѣренъ о томъ да имашъ мисли у себи, да те сви люди, што су на свѣту, небы могли о противномъ увѣрити. Па еси л' ты кадгодъ видио, или опицао, или чуо твою мисао и твою душу? —

И тако немой говорити да нема Бога, зато што га невидишъ. Разуманъ човѣкъ никадъ неможе тако што рећи. Наша душа неможе се видети тѣлеснима очима, еръ е она духъ; а духъ неможе се сматрати и постићи иначе, него само снагомъ духа. Богъ е духъ најчистиі, и потоме нашимъ тѣлеснымъ чувствима нѣга гледати и познати никако неможемо.

Кажу, да е у прошастомъ столећу, — кадъ е у Француской была мода невѣровати Бога, — еданъ разуманъ човѣкъ ручао у гостионици съ неколико несрећника, кои се за једномъ ономъ модомъ повели бѣху, и кое називаху тада филозофима. Филозофи ови ни очемъ другомъ нису говорили при ручку, него о своме невѣрју, и подсмѣвали су се јавно оными людьми, кои Бога вѣроваху. Напоследку опазивши да овай човѣкъ ћути и непристае у њихово друштво, запытаю га вѣруе л' онъ у Бога. У тай махъ избію сати. Запытанный покаже рукомъ на часоказъ, па рекне: „Чуо самъ я добро све што сте вы говорили, али самъ све свое мисли управно на овай часоказъ. Дуго самъ мислио, и мислио, па самъ најпосле до тогъ увереня дошао, да овай часоказъ ние самъ одъ себе постао, него га е морао какавъ часовникъ (сація) направити и удесити!“

Еданъ господинъ, кои беше знаменитый ученикъ безбожника Волтера, старао се свакоякимъ доказима и досеткама увѣрити нѣку госпођу о томъ, да нема Бога. Савъ нѣговъ трудъ беше узалуданъ. Видеѣи напоследку, да му нитко изъ друштва тогъ недржи страну, рекне: „Немогу мислити, да самъ у овомъ великомъ и образованомъ друштву самъ я еданъ, кои Бога невѣруемъ!“ „А, не драгій господине, — одговори паметна она госпођа, — нисте вы самъ, што Бога невѣруете. Мои коньи, мое псето, и моя кокошка такође невѣрую Бога, само што су они прости, па се зато ни предъ кимъ нехвале!“

Драгій мой! знашъ ли шта управо значе те незналичке рѣчи: „Нема Бога!“ Ево я љу ти садъ казати. Речи те значе ово: „я самъ неваляо човекъ, па бы желио да нема Бога, врѣ онъ нема радо невалялце.“

(Продужиће се.)

Народно училиште и народный учитель.

(Поербю Ник. Ђирићъ, учитель.)

I.

Шта треба да е народно училиште?

Народно училиште треба да е сакупљена место, где се за училиште способна деца обштинска налазе, да бы себи у истомъ мѣсту нужна знаня за различита занимања у животу сакупила, и научила, како ће богобоязљиви, честни и воспитани люди бити.

Оно (т. е. училиште) треба да е отчински домъ, кои у обзиру запта и реда дому едне породице нимало не уступа, него га јошъ и превазилази; кои свуд децу, безъ разлике пывогъ материјалногъ станя с' единакомъ любазности и старанѣмъ руководи; кои све добро, што су деца кодъ куће научила негуе и проду-

жуватъ ал' и сва ова зла, — што су деца случайно одъ своихъ родителя или у нѣиовомъ кругу живеѣихъ попримала, — изгавя.

Оно треба да е обштинско сажидиште, где младыце онаковый правацъ добию, да кадъ порасте усавршеше и одъ користи буду.

Оно треба да е прибежишта место противъ многорстныхъ опасностей, кое младости прете, противъ тѣлесныхъ и душевныхъ пренебрегаваня или запуштая, противъ развратности свакога зла, противъ уздржаваня и смутня са спасовоногъ пута.

Оно треба да е предвориште св. цркве, где се мала дечица са светыма истинама релиגיע упознаю, где исти свога Господа и Спасителя познати и любити уче, и угледаюѣи се на нѣга као небесногъ воѣу слѣдовати му, и никадъ одъ нѣга неоступити.

Оно треба да е упражнявалиште, где се погледъ дѣци изнадъ обштинскогъ дома и обштества ванъ отвара.

Народный Учитель нека на то помишля кадъ годъ у кругъ таковыхъ малыхъ ступа.

II.

Тко се има старати о народномъ училишту?

Родишвли. Народно е училиште поузданный приятель породица, оно углублюе овыма сильно заповести Божие и да намъ деца на часть и радость прирасте, подпомаже е къ томе народно училиште.

Община. Народно училиште сажинява у маломъ едну общину. Где се измеѣу ученика небрежливость, лагомисленость и разузданость спажа, ту се по общину немогу велика добра очкавати. Кое е у младости тѣлесный или душевный богаль, оетзе обично и у старости истый. Штета коя се едной младицы учини, дае се обично и доцѣне на дрвету примѣтити.

Свака разумна обштина има ће призвение на добру школу, и никадъ свое око одъ такове отвратити неће; еръ ваљана школа изображава прилѣжне, марљиви и нравствено поштене чланове обштинске.

Света црква. Ньой принадлеже мала дечвица и заиста су іой особито препоручена. „Пріемлай единое сихъ малыхъ,“ говори божественый учитель, „мене пріемлетъ. Ангели ихъ узратъ на небесѣхъ всегда лица Господна, иже на небесѣхъ.“ Разумный вртаръ подратное брижљиво иѣжво раствиѣ, и чува га одъ сваке могуће шкодљивости. Семе божествене науке мора се у свое право време посејати, ако хоѣмо да богатимъ плодомъ уроди. Тко срдашца невине дѣчице не придобіе, тежко ће онихъ одрастлихъ придобити, и ако се коме теретно чини децу изображавати, заиста неће ни окол' одрастггихъ особитый трудъ полагати. Изъ добре школе раѣа се за свету цркву богатый добитакъ.

Држава. Еръ у народной школи починѣ се изображенѣ будући граѣана. Све што ѣ добро и користоу коима се овди обучава и упражњава народна школи; на стране добротворно дѣйствуе; дете сиротогъ као и богатогъ заузима овди места; у народной се школи унапреду свака обштенолезна дѣятелность.

(Продужиће се.)

Калуѣери и монастири.

(Изъ исторіе.)

За време говѣня бияше многи християнии приморани све свое оставити, и у шуму и пустињу утећи, те се онде крсти, те одъ корева, зели и остали дивльи плодова и воѣа живити, и проводише ту свое време у побожномъ сматраню и размышляню о благу

своє браће, и у молитвама за њи. То се зваше онда пустиньџици, Еремџици. Найвише ихъ бивше у Палестини и у Египту. Сваки пустиньџикъ живљаше усамљџнџ, а само се на богослужение скупљаше сви, што наближе онде бяху. Окромъ тога забављаше се са земљџделиемъ и различитимъ другимъ ручнимъ радњама, и штогодъ тимъ начиномъ заслуживаше, све сиротиньџ раздаваше, за се незадржаваше гогово ништа. Сви ови пустиньџици постише строго, и клонџше се сваке забаве, да би само више времена имали, мислити о својој главној задаџи. При таквомъ душевномъ и телесномъ миру и древномъ животу, доспеваше они до велике старости, и живеше по 80 до 100, и преко 100 година.

Доцниџ се сабираше по више пустиньџика уедно, и сачиняваше мале дружинџце, и њиовъ задружни станъ, коегъ видовџма оградџше, назваше манастиромъ, себе монасима, а старешине своє отцима. У четвртномъ столџтџиу после Христа подџгоше се оваки манастири много на истоку а у шестомъ и на западу. Пусте и голе земљџ око манастира начинџше приљџжни монаси плоднимъ поляма. У облизинџ манастира населише се мало по мало мања а после и веџа сеоца и села. Монаси почуваше ове доселџнике, што понајвише груби војниџи беше, у земљџделиу и различитимъ мањимъ занатџма коимъ џи унџтомише. После подџгоше монаси по манастирама праве школе, и примише на се воспитаванџ и обучаванџ младеџи. Тако имамо и џцело воспитанџ и све науке готово до послџднџџџ доба само овимъ людџма захвалџти; ерџ текъ ово послџднџ доба почеше люди по варошџма и по селима собствене школе дџзати и особене учџтелџ намештати коџхъ у преџешнџ време нигде небиаше, него сви што читати и писати знаше, или и то као и Богомољџ

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

и поянѣ научити хтеше, могаше то сачо у монасти-
рима научити.

Любавъ рада.

Ко е радъ да дуго и сретно поживи, нека се отима на радъ. Радъ награђуе свакога са здравлѣмъ, радъ зачинава и услађуе рану, радъ прави сладакъ санъ, радъ чува одъ дангубе, радъ насъ сачува одъ многи будалаштина, радъ прави човеку добру волю. Ленбомъ е увекъ време дуго, радину човеку увекъ кратко и часомъ прође. Радъ узвишава и облагорођава свако веселѣ и радованѣ; радъ начини човека снажна и срчана: те много и лако поднети може, и учини, да се мала зла и неосећаю. Радъ дае хлеба и чести, радъ доноси поштованѣ и веру кодъ люди, и што све превазилази, ако га у Богу извршимо, доноси и божии благословѣ.

Како се може човекъ обогатити.

(Приповедчица изъ пролога)

Два човека живили су су еданъ до другога. Обадвоица су радили еданъ занатъ, еданъ е имао много деце, жену отца и матеръ. Овај е ишао сваки данъ у цркву, пакъ е ипакъ са свога заната многобројну породицу ранио, и јоштъ стекао нешто иманя. Овај другій разумевао се много болъ у занату, био е и вредни одъ свога суседа, радио е даню ноћу као црвѣ, шта више ние ни неделѣмъ у цркву одлазио, него е и у те дане по васданъ радио, па ипакъ едва

се хлебомъ могао раниги ако и веть быо самаць. Видѣши овай радивъ, како му суседъ лепо на край изилази и тече стане завидити евоме суседу, на му рекне: „Како е то? одкуда си се ты обогатио, кадъ я веѣма рѣдимъ занать него ты, на онеть немогу да живимъ лепо, него се морамъ патити? На то му суседъ одговори: „Кадгодъ я у цркву идемъ, то на путу наилазимъ на злато, кое покунимъ, на самъ се тымъ мало обогатио; ако ти е воля, ходи самномъ у цркву, на ѣшь се и ты обогатити. Вредный онай радивъ поверуе евоме суседу, и заочне уредуе и точно цркву полазити, а Богъ га благослови, на и онъ наскоро осети напредакъ у своимъ дому. Кадъ то опази суседъ, рекне му: „Видишь брате, я самъ тебе преварио да самъ идуѣи у цркву на злато наилазио, на самъ овомъ преваромъ твоіой души и твоѣе станю помогао. Садъ ти ево истину исповедамъ, да нисамъ ни я ни на какво злато наилазио, него самъ само ишао у цркву зато што самъ поверовао ономе кои рече: „Ищите прежде царствіа Божіа и правды егво, и сіа вса приложатса вамъ. (Мат. 6, 30).

В.

Права честь.

Изредно вели мудри Сократъ: „наипречи е путъ к' чести, гледати да озвѣдѣи оно будемо, за што се уздаемо и као што се свету показуемо. Ко годъ мисли са суетномъ хваломъ, или са претворомъ и с' лажи себи честь извадити, люто се вара. Права честь и поштованъ укоренява се дубоко и разпростире се далъ, а све лажливо пада брзо, брже негъ онай пролетный цвѣтакъ, нити е икоѣ притворство кадъ люма очи дуго заслепљавати.

Неситъ пасъ.

Неки пасъ украде едаредъ еданъ комадъ мяса, и бежећи с' њим дође на реку, и пливаюћи крозъ бистру воду опази у води одсенъ тогъ комада мяса, па помисливши, да е то други комадъ, лакомо скочи, да и то понесе; али текъ што зину, да и то зграби, изпусти и онај што у зуба имаде, те место два комада, неоста му ни еданъ. — Ко тражи веће изгуби и оно изъ вреће.

Слепи мишеви.

Едаредъ се завадише птице са сисавцима, и водише жестокъ ратъ дуго у коемъ часъ ови а часъ они победу одржаваше. Слепи мишеви извлачише се увекъ, све вребаше на изходъ битке, пакъ се увекъ оне стране лепише, која побеђаваше; ако сисавци, издаваше се за сисавце, ако птице, издавише се за птице. Али да видишъ њиовогъ зла, кадъ се обе ове стране измирише; ту се издаде њиово лукавство, те обе ихъ стране одъ себе срамотно одтераше, и одъ то се доба крию одъ видла, и мораю као и друге уле по мраку и по ноћи да се вияю, и себи рану да траже.

Нема гори люди одъ дволични, али и нико горе непрође одъ њи.

Една рачунска задаћа.

Едаредъ дође курякъ, овца, и глава купуса на едну реку, да ихъ скелеция преко превезе. Скелеция бијаше и пець, кои све путнике на едномъ маломъ чу-

нићу превазаше, у коемъ небияше више места, него за пѣта, и само за јошъ еднога. Тако мораде онъ ова три путника свакога обашка превозити. Али ту бияше и та незгода, да ни купуеъ нипошто некте, ни на о-вой, ни на оной страни самъ са овцомъ нити овца ктеде сама са куриякомъ остати, боѣћи се сваки за свою главу. Мудри скелеция досетисе, и доиста ихъ превезе тако, да ни куриякъ са овцомъ, ни овца са купусомъ ни с' ове, ни с' оне стране реке сама не-остаяше. Како е то учинио ?

Борба на коню.

(Една игра за децу на трави)

За ову игру треба нѣи четворо. Двоица узаше оной другой двоици на леђа, и ово су борци, кои гледаю, да еданъ другогъ дрпајући доле свале. Ко доле падне, узима оногъ, на коемъ е яшио на леђа, и онда е ово борацъ; тако се ради докъ имаю волѣ. Яштити се може на леђи, ноге коню изподъ пазуа про-молећи, или на врату, и ноге преко рамена коню спу-ставши, невештии яше с' ногама изподъ пазуа, а ве-штии преко рамена. Яшени несме яхача за ноге др-жати, и мора гледати, да га згодно око супарника обноси.

Јвна кореспонденция.

Г. Як. Ард... у Бев... — Ви сте предплатили до конца Марта; и ово некъ вамъ служи за признаницу.

Ур. Шк. Листа